

La Generalitat alerta que no es pot abaixar la guàrdia davant el risc d'incendi forestal

- La campanya Forestal 2018 arriba definida per una primavera humida, però pot tenir episodis significatius de focs ràpids
- Els litorals de Tarragona i Girona i els extrems del país són les zones més sensibles on els vents poden agreujar la situació davant d'incendis forestals
- Com és habitual en aquests períodes, es farà un seguiment continuat dels episodis de risc, que si bé no seran continuats, sí que poden ser puntualment greus

El Departament d'Interior i el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació encaren una Campanya Forestal que enguany s'ha retardat, a causa de la primavera humida que s'ha viscut a Catalunya. Tot i això, alerten que al llarg de l'estiu Catalunya pot viure episodis de risc puntuals, que poden ser greus. Per aquest motiu, fan una crida a no abaixar la guàrdia davant els incendis forestals.

DEPARTAMENT D'INTERIOR

Evolució del risc d'incendi forestal

A priori, pot semblar que les pluges d'aquest any, tant en quantitat com en recurrència, han de dur a un estiu tranquil, pel que fa al risc d'incendi forestal. Sí que és cert que les pluges han tancat un llarg episodi de sequera, estructural, que havia mantingut tensionat el cos de Bombers de la Generalitat durant un llarg període de temps. Aquesta sequera, però, no ha marxat a les comarques del sud de Catalunya ni a l'extrem nord del país, a l'Empordà. Precisament els llocs on el vent pot agreujar la situació. El litoral de la regió de Terres de l'Ebre, Tarragona i Girona nord són, doncs, les zones més sensibles i de fet on la campanya està començant, amb incendis com Llançà, Reus, Pallaresos i Freginals dels darrers dies.

Enguany, no es preveu una campanya forestal marcada per la sequera, però una altra vegada, com en el 2015 i el 2016 es pronostica una campanya que pot venir marcada per episodis, que, per temperatura, vent i humitats relatives poden fer que el combustible passi a "estar disponible" per cremar amb més facilitat. És important recordar que l'estiu del 2018 arriba definit per una primavera humida

Generalitat de Catalunya

que ha carregat de combustible fi els boscos i camps en el moment en què aquesta vegetació s'assequi per fenologia és quan la Campanya Forestal pugui tenir episodis significatius de focs ràpids. Pel que fa a l'evolució prevista del risc d'incendi forestal, els Bombers preveuen que la segona quinzena de juliol i la primera d'agost siguin moments sensibles. Per això, no s'ha d'abaixar la guàrdia, malgrat sembli que ha plogut molt.

Finalment, cal destacar que el risc d'incendi pot veure's agreujat, si les condicions meteorològiques es donen, perquè hi ha càrrega morta al bosc (heretada de la sequera).

Els Bombers de la Generalitat augmenten la seva activitat durant l'estiu no només en l'àmbit dels incendis forestals. La cartera de serveis dels bombers és molt més àmplia i abarca altres àmbits com els salvaments en el medi natural o les actuacions per accidents de trànsit.

D'altra banda, tot i que és a l'estiu quan es dona major nombre d'ignicions, i és durant el període estival quan es reforça el dispositiu, l'estructura i l'organització del Cos de Bombers respon al concepte de garantir la cobertura de risc a tot el territori de Catalunya durant tot l'any.

Dispositiu de la Campanya Forestal 2018

Tot i que no s'hagin produït incendis forestals rellevants, Interior no comença ara a preparar el dispositiu de Campanya Forestal. La DGPEIS ja fa mesos que treballa en la seva planificació i execució.

Els Bombers de la Generalitat encaren la campanya amb els conceptes següents ben presents:

- Desestacionalització dels incendis i canvi climàtic.
- Simultaneïtat d'incendis, que poden hipotecar molts dels recursos operatius dels Bombers i generen una presa de decisions operatives on cal prioritzar l'enviament de recursos als incendis amb **més potencial**.
- La interfase urbana. Urbanitzacions, tan determinants per a nosaltres a l'hora d'encarar l'estratègia d'extinció d'un incendi forestal.

Dispositiu de CF de la DGPEIS

El model Cos de Bombers de la Generalitat és mixt, això vol dir que està compostat tant per bombers funcionaris com per voluntaris.

A més, el model d'extinció no es basa estrictament en l'aspecte quantitatiu dels recursos disponibles, sinó en l'aspecte més qualitatiu, basat en l'estratègia, la gestió dels incendis i la gestió i coordinació amb altres institucions i cossos d'emergències, com la Direcció General de Protecció Civil, en aspectes com els col·lectius vulnerables (aspectes que gaudeixen d'un altíssim prestigi internacional i que es consolida, any rere any, com a model de referència entre els cossos de Bombers).

Aquest model es veu reforçat, durant el període de CF, amb la incorporació de recursos humans i materials, a través de la contractació de guaites forestals, d'ajudants d'ofici forestal que s'incorporen als parcs de Bombers, tècnics operadors per a les sales de control, infermers, operadors de vol per als helicòpters, periodistes i també el reforç de la nostra flota de mitjans aeris. Durant el període de campanya la DGPEIS també es reforça mitjançant l'obertura de determinats parcs d'estiu, dels punts de guaita, l'establiment de columnes mòbils, reforç de la Unitat Tècnica GRAF, reforç del Punt de Trànsit, reforç logístic, etc.

Entre els dies 4 i 18 de juny han iniciat la relació laboral 789 persones de diferents categories: tècnics especialistes operadors de control, Ajudants d'Ofici Forestal (AOF), persones per a l'equip de Prevenció Activa Forestal (EPAF), persones per al Taller ràdio, conductors, tècnics especialistes en So i imatge, periodistes, diplomats en infermeria, tècnics especialistes GRAF i guaites. A aquestes persones se'ls afegiran 61 persones més.

Totes aquestes persones, 850 en total, han estat degudament formades a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya tot just abans de començar a desenvolupar les tasques de reforç de Campanya Forestal. Un planter de 60 formadors i formadores han impartit cursos de 18 a 24 hores, segons les categories professionals de les persones contractades. Entre d'altres, se'ls han instruït en l'ús de la cartografia operativa i el sistema de comunicacions dels Bombers, els equips de protecció individual i la metodologia, les eines i els mitjans d'extinció d'incendis, en sessions teòriques a les aules i amb blocs específics de pràctiques i maniobres.

Finalment, cal destacar la col·laboració amb el Cos de Bombers de l'Ajuntament de Barcelona, habitual en els darrers anys i establerta mitjançant conveni. En aquest sentit, bombers de Barcelona cobriran en la mesura del possible els parcs de Bombers de la Generalitat pròxims a la capital catalana que, a causa d'un incendi forestal, quedin sota mínims en moments determinats de la Campanya. El conveni també inclou el suport operatiu mutu en determinats serveis.

Mitjans aeris

Els mitjans aeris dels que disposa el Departament són 37. En concret 25 helicòpters i 12 avions, dels quals 30 tenen base a Catalunya i 7 fora de Catalunya.

Generalitat de Catalunya

30		Mitjans aeris amb base a Catalunya		
Anual	2	Helicòpters de Rescat		Tasques de rescat amb grua
Anual	1	Helicòpter polivalent		Tasques de rescat amb grua, coordinació i extinció incendis forestals
Anual	1	Helicòpter bombarder	1200 litres capacitat	Tasques d'extinció d'incendis forestals
Anual	1	Helicòpter de coordinació		Tasques de vigilància coordinació d'operacions i gravació d'imatges
Anual	2	Helicòpters polivalents		Tasques de coordinació i suport d'imatges. Mossos d'Esquadra –Trànsit
Anual	2	Avió de Vigilància i Atac	3.200 l aigua i 65 l escumogen	Avions de càrrega amfibia
Estiu (3,5 mesos)	10	Helicòpters bombarders	1.200 l -1000 l capacitat 7 amb tanc ventral i 3 amb bambi	Tasques d'extinció d'incendis. 3 preparats per helitransport personal
Estiu (3,5 mesos)	5	Helicòpters Comandament		Tasques de comandament i coordinació de les emergències
Estiu (6 mesos)	2	Avió de vigilància i atac	3.200 l aigua i 65 l escumogen	Avions de càrrega en terra
Estiu (3 mesos)	2	Avió de vigilància i atac	3.200 l aigua i 65 l escumogen	MAPAMA. Avions càrrega amfibia
Estiu (3 mesos)	2	Avió de vigilància i atac	3.200 l aigua i 65 l escumogen	MAPAMA. Avions càrrega en terra
7		Mitjans aeris amb base a fora de Catalunya (CAA limitrofs) *		
Estiu (3 mesos)	1	Avió de càrrega en terra	3.200 litres	MAPAMA (Son Bonet - Eivissa)
Estiu (3 mesos)	1	Hidroavions amfibis	5.500 litres	MAPAMA (Pollensa-Mallorca)
Estiu (3 mesos)	2	Hidroavions amfibis	5.500 litres	MAPAMA (Saragossa)
Estiu (3 mesos)	2	Helicòpter i +1 BRIF	1500 l capacitat i 17 components	MAPAMA (Saragossa)
Estiu (3 mesos)	1	Helicòpter bombarder	4.500 l d'aigua	MAPAMA (Osca)

Línies operatives bàsiques de la Campanya Forestal

- Doble brífting operatiu a la Sala Central de Bombers, al matí i vespre, on es fa una anàlisi continuada del risc d'incendi forestal (en base al mapa CAR) que permet reubicar els recursos operatius a les zones amb major risc i planificar la mobilització de recursos i la guàrdia de l'endemà.
- Aquestes actuacions operatives permeten consolidar dos aspectes molt importants en les estratègies de gestió dels incendis: l'anticipació i la contundència en l'atac al foc els primers moments de l'incendi forestal.

Protecció Civil

La Direcció General de Protecció Civil posa en marxa com cada any un dispositiu especial al CECAT amb el seguiment diari i continu dels nivells de risc d'acord al mapa de prevenció d'incendis forestals de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi i en coordinació amb els Agents Rurals i els Bombers de la Generalitat, amb especial atenció a les condicions meteorològiques (vent, temperatures extremes,...) i capacitats d'extinció disponibles (simultaneïtat d'incendis).

En els episodis de risc d'incendi forestal molt alt, el CECAT emetrà una prealerta del pla INFOCAT seguint els criteris establerts i ho notificarà als ajuntaments i consells comarcals de les zones més afectades per tal que reforcin la vigilància i estiguin preparats per fer front als efectes d'un possible incendi greu. També

Generalitat de Catalunya

s'emetrà una prealerta en cas d'un incendi que d'acord a les informacions de Bombers de la Generalitat pugui ser potencialment greu, informant als municipis i consells comarcals afectats i coordinant amb ells la preparació d'espais per acollida de possibles afectats.

En cas d'un risc extrem d'incendi forestal s'activarà el pla INFOCAT en alerta i es constituirà el comitè tècnic de seguiment del risc al CECAT amb els comandaments dels cossos d'emergència i dels organismes implicats per avaluar la situació i les mesures a aplicar, especialment pel que fa a restriccions d'activitats i accessos a zones de risc o cooperació dels ens locals en la vigilància del risc i les activitats a zona forestal.

L'alerta del pla INFOCAT també s'activarà en cas d'un incendi amb afectació a la població (evacuacions o confinaments d'un volum important de població), cas en que quedarà constituït a la sala CECAT un dispositiu de coordinació amb enllaços tècnics dels cossos d'emergència in situ a la sala i s'enviarà al lloc de l'emergència personal de la Direcció General de Protecció Civil especialitzat en suport tècnic a la coordinació i logístic i atenció d'afectats, vetllant per la coordinació amb els ens locals per l'atenció dels afectats.

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació adverteix que comparativament, la sequera actual és clarament inferior arreu del país a la de l'any passat. Per això, demana la col·laboració ciutadana perquè no cal oblidar que 8 de cada 10 incendis són per causes antròpica, i **insisteix en la importància de fer efectives les franges de protecció**, com a mesura efectiva de prevenció

El DARP compta amb més de 600 servidors públics entre Agents Rurals, enginyers forestals i efectius del Servei de Prevenció d'incendis (GEPIF), amb la col·laboració de les Associacions de Defensa de Forestal, que treballem tot l'any en la prevenció d'incendis, el control diari del risc d'incendi forestal i la gestió continuada per minimitzar aquest risc.

El DARP continua apostant per la innovació per millorar l'eficiència de les seves polítiques, amb la incorporació de noves tecnologies i per això **en aquesta campanya s'han incorporat drons equipats amb càmeres tèrmiques que serviran per acotar el perímetre dels incendis de manera més eficient o analitzar l'estat de la vegetació**. El cos segueix apostant per la innovació, amb la incorporació de noves tecnologies per millorar l'eficiència i l'eficàcia.

El 90% dels incendis forestals de 2017 van ser inferiors a 1 hectàrea

Quasi el 90% dels incendis forestals durant el 2017 van ser inferior a 1 hectàrea de superfície cremada.

Estrats	Incendis forestals	%	Ha Forestals	Ha No Forestals	Ha Totals
Incendis inferiors a 1 ha cremada	547	86,96 %	82,67	87,27	169,94
Incendis entre 1 a 10 ha cremades	69	10,97 %	199,56	394,40	593,96
Incendis entre 10 i 100 ha cremades	10	1,59 %	178,00	108,72	286,72
Incendis entre 100 i 1000 ha cremades	3	0,48 %	833,88	99,13	933,01
	629	100,00	1.294,11	689,52	1.983,63

Incendis forestals a Catalunya segons extensió de superfície cremada (2017).

Per la seva banda, el 2017 només hi va haver tres incendis forestals importants, concretament el de Naut Aran (Vall d'Aran), que va cremar 432 hectàrees (principalment de pastura), el d'Artés (Bages), que va cremar 377 hectàrees (278 d'elles forestals) i el de Tivenys (Baix Ebre), que va cremar 123 hectàrees (totes elles forestals).

Data incendi	Municipi	Comarca	Paratge	Ha Forestals	Ha No Forestals	Ha Totals	Causa
05/01/2017	Naut Aran	Val d'Aran	Solanes d'Escohou e Garos	432,3	0	432,3	Crema de pastures (matolls)
05/08/2017	Artés	Bages	Hortes Velles/ Riera de Malrubí	278,43	99,13	377,56	Intencionat (Motivació: Desconeguda)
27/07/2017	Tivenys	Baix Ebre	El Racó Roig	123,15	0	123,15	Llamp
22/06/2017	Sant Fruitós de Bages	Bages	Granja del Moles	7,47	87,45	94,92	Fumadors
17/06/2017	Lleida	Segrià	Sant Esperit	8,19	81,74	89,93	Causa Desconeguda
05/07/2017	Avinyó	Bages	L'Abadal	34	42,67	76,67	Fumadors
08/07/2017	Oliola	Noguera	Cal Mallol	1,05	65,82	66,87	Línies elèctriques (Contacte dels fils elèctrics)
14/06/2017	Oliola	Noguera	Castellblanch	6,83	35,45	42,28	Motors i màquines (Embaladora)
04/07/2017	Pujalt	Anoia	Cal Pont	13,4	24,22	37,62	Motors i màquines (Recol·lectora)
19/01/2017	Tortosa	Baix Ebre	Coll de Rajolers	35,66	1,05	36,71	Intencionat (Motivació: Desconeguda)
05/08/2017	Tàrraga	Urgell	Torre del Codina	5,85	30,12	35,97	Causa Desconeguda

Generalitat de Catalunya

28/08/2017	Vinaixa	Les Garrigues	Els camins de l'Albí	14,18	19,55	33,73	Causa Desconeguda
26/07/2017	Bellprat	Anoia	La Casa Blanca	12,45	10,39	22,84	Maquinària agrícola (Recol·lectora)
22/02/2017	Pont de Suert	Alta Ribagorça	Solana de la Serra - Erillcastell	19,57	0	19,57	Crema de pastures (matolls)
02/08/2017	Vallbona de les Monges	Urgell	Els Prats	12,4	5,03	17,43	Intencionat (Motivació: Desconeguda)
04/07/2017	Palau-Solità i Plegamans	Vallès Occidental	Can Gordi - Els Castanyers	2,39	14,14	16,53	Línies elèctriques (Sobrecàrrega)
18/07/2017	Teià	Maresme	Can Uriach	14,38	1,49	15,87	Motors i màquines (Radial)
08/07/2017	Biosca	Segarra	L'Estany	7,23	8,63	15,86	Motors i màquines (Recol·lectora)
06/08/2017	Artesa de Segre	Noguera	Serra del Magí	11,05	3,96	15,01	Intencionat (Motivació: Desconeguda)
22/08/2017	Navarcles	Bages	Berengueras	8,34	3,88	12,22	Intencionat (Motivació: Incendiari)
07/03/2017	Roquetes	Baix Ebre	Barranc de St. Antoni	10,91	0,36	11,27	Causa Desconeguda
24/06/2017	Agramunt	Urgell	Cellardes	2,78	7,31	10,09	Motors i màquines (Recol·lectora)

Principals incendis forestals a Catalunya (2017).

A nivell comarcal, la comarca més afectada fou la del Bages, que va patir tres dels sis incendis més importants, seguit de la de la Vall d'Aran (que va patir l'incendi per crema de pastures del mes de gener) i Baix Ebre (que va patir l'incendi de Tivenys). No obstant, en nombre d'incendis, va destacar per sobre de tot les comarques de Baix Ebre i de Baix Llobregat. Es pot observar que de la superfície cremada, la superfície forestal és la més afectada, seguida de la no forestal, que majoritàriament es correspon amb superfície agrícola i matollar.

Comarca	Nombre Incendis	Ha Forestals	Ha No Forestals	Ha Totals
BAGES	23	323,22	236,95	560,18
VAL D'ARAN	1	432,30	0,00	432,30
BAIX EBRE	60	187,79	1,96	189,75
LA NOGUERA	21	30,03	110,93	140,96
EL SEGRÌÀ	33	30,44	84,77	115,21
ANOIA	33	34,98	42,95	77,93
L'URGELL	11	27,30	49,16	76,45
LA SEGARRA	14	13,90	45,92	59,82

Generalitat de Catalunya

LES GARRIGUES	15	16,60	28,28	44,88
VALLÈS OCCIDENTAL	35	16,93	25,38	42,31
CONCA DE BARBERÀ	16	8,37	17,57	25,94
BAIX LLOBREGAT	40	18,89	6,19	25,08
ALTA RIBAGORÇA	4	22,51	1,68	24,19
MARESME	24	18,59	2,73	21,32
ALT PENEDEès	20	13,01	2,99	16,00
MOIANÈS	2	10,97	4,81	15,78
VALLÈS ORIENTAL	30	7,48	8,15	15,63
LA SELVA	14	4,06	7,69	11,74
TERRA ALTA	11	6,93	1,42	8,34
PALLARS SOBIRÀ	3	7,32	0,40	7,72
ALT EMPORDÀ	18	6,97	0,20	7,17
SOLSONÈS	8	1,43	5,41	6,84
PALLARS JUSSÀ	14	6,35	0,08	6,43
BARCELONÈS	7	5,37	0,30	5,67
RIBERA D'EBRE	15	4,84	0,00	4,84
MONTSIÀ	9	4,14	0,34	4,48
TARRAGONÈS	18	3,61	0,59	4,20
ALT CAMP	10	4,03	0,06	4,09
BERGUEDÀ	4	4,06	0,00	4,06
CERDANYA	6	3,70	0,00	3,70
EL GIRONÈS	17	3,33	0,26	3,59
BAIX PENEDEès	5	3,07	0,00	3,07
BAIX EMPORDÀ	19	2,43	0,26	2,69
BAIX CAMP	11	2,34	0,00	2,34
OSONA	13	1,27	0,76	2,03
PRIORAT	6	1,91	0,04	1,95
PLA DE L'ESTANY	14	0,95	0,85	1,79
LA GARROTXA	12	1,63	0,00	1,63
ALT URGELL	6	0,87	0,45	1,32
GARRAF	4	0,18	0,00	0,18
RIPOLLÈS	3	0,04	0,00	0,04

Taula .- Incendis a Catalunya per comarques (2017).

I tot això tenint en compte que, a conseqüència del progressiu canvi climàtic, el nombre de dies considerats crítics de major risc d'incendi forestal ha anat incrementant-se, de manera que el risc ha estat progressivament major.

S'amplia la campanya de la sega fins a les deu comarques

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació ha posat en marxa la Campanya de la Sega, un pla operatiu especial de vigilància i de suport al món rural que pretén reduir el nombre d'incendis forestals relacionats amb els treballs de la sega de cereals i minimitzar-ne els danys. El Cos d'Agents Rurals, el Grup Especial de Prevenció d'Incendis Forestals (GEPIF) i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF) mantindran activat l'operatiu des del dia 15 de juny i fins a finals de juliol, coincidint amb el període de collita del cereal.

Aquest pla operatiu es fa a continuació de la campanya informativa i de formació que han realitzat els Agents Rurals als professionals del sector agrícola i als consells comarcals, recordant sobre quines són les mesures preventives obligatòries que han de disposar per a l'activitat agrícola i la necessitat de tenir un correcte manteniment de la seva maquinària i com actuar davant un conat d'incendi amb seguretat i eficàcia, a banda de proposar-los algunes mesures addicionals complementàries.

La campanya operativa de la sega d'enguany consistirà en un control especial d'aquesta activitat agrícola durant el període del 15 de juny fins al 31 de juliol a deu comarques, englobant així quasi el 67% de la superfície de conreu del cereal del nostre país. La campanya comprendrà les comarques d'Anoia, Bages, Conca de Barberà, Noguera, Segarra, Solsonès i Urgell, on ja es duia a terme fins ara aquest operatiu, i enguany s'amplia a les comarques de Baix Empordà, Alt Empordà i Gironès.

Aquesta doble campanya informativa i operativa d'aquests set anys i la gran implicació dels pagesos han fet possible reduir considerablement el nombre d'incendis originats per l'activitat de la sega. Així, en les set comarques cerealístiques sobre les que s'ha centrat fins ara dita campanya, s'ha observat una tendència molt positiva i reduir el nombre d'incendis per aquesta causa més d'un 80% des del 2012, motiu pel qual s'ha decidit ampliar-la a les tres comarques gironines esmentades.

**Generalitat
de Catalunya**

Si arriba el foc, estàs preparat?

Informa't de les bones pràctiques per a la prevenció d'incendis
durant la campanya de la recol·lecció del cereal a agricultura.gencat.cat

agents rurals

